

21 redenen waarom bossen belangrijk zijn

woensdag 19 september 2018

We weten het wel: bossen doen ons goed en zijn belangrijk. Maar waarom precies? 21 feiten op een rijtje.

Bossen bedekken 1/3 van het aardoppervlak, ze vormen de infrastructuur voor dichtbevolkte, diverse levensgemeenschappen. Ze voorzien ontelbare soorten van voedsel, water en schuilplaats, maar ook 1,6 miljard mensen hangen van bos af voor hun levensonderhoud. Toch zijn mensen verantwoordelijk voor bijna 130.000 km² ontbossing per jaar.

1. Ze helpen ons ademen

Bossen pompen de zuurstof die we inademen in de lucht en absorberen de koolstofdioxide die we uitademen (of uitstoten). Eén enkele volwassen boom kan in één seizoen evenveel zuurstof produceren als 10 mensen op één jaar tijd inademen. Plankton is nog productiever, het produceert de helft van de zuurstof op aarde, maar bossen blijven een sleutelrol spelen voor zuurstof in de lucht.

2. Ze zijn meer dan bomen alleen

Bijna de helft van alle gekende soorten leeft in het bos, 80% van de biodiversiteit op het land. De variëteit is vooral rijk in tropische regenwouden, van zeldzame papegaaien tot bedreigde apen, maar bossen wemelen van leven overal ter wereld: insecten en wormen brengen nutriënten in de bodem, bijen en vogels verspreiden stuifmeel en zaden, en cruciale soorten als wolven en grote katachtigen houden hongerige herbivoren in toom.

3. Mensen leven er ook

Wereldwijd leven zo'n 300 miljoen mensen in het bos, inclusief naar schatting 60 miljoen inheemse volkeren wiens overleven bijna volledig afhankelijk is van oorspronkelijke wouden. Vele miljoenen mensen leven langs of dichtbij de rand van het bos, maar zelfs een bescheiden aantal stadsbomen kunnen de vastgoedprijzen doen stijgen en de criminaliteit doen dalen.

4. Ze houden ons koel

Door een bladerdak te maken om zonlicht op te vangen, creëren bossen ook belangrijke oases van schaduw op de grond. Stadbomen zorgen ervoor dat gebouwen koel blijven, zodat er minder nood is aan elektrische ventilatoren of air conditioners, terwijl grote bossen lastige taken kunnen opnemen als het terugdringen het warmte eiland-effect van een stad of het reguleren van regionale temperaturen.

5. Ze houden de aarde koel

Bomen hebben ook een andere manier om hitte te verslaan: CO₂ absorberen die voor klimaatopwarming zorgt. Planten hebben altijd een hoeveelheid CO₂ nodig voor fotosynthese, maar de lucht op aarde is nu zo vol met extra uitstoot dat bossen klimaatverandering bestrijden door gewoon te ademen. CO₂ wordt opgeslagen in hout, bladeren en bodem, vaak eeuwenlang.

6. Ze doen het regenen

Grote bossen kunnen regionale weerpatronen beïnvloeden en zelfs hun eigen microklimaat creëren. Het Amazonegebied, bijvoorbeeld, genereert atmosferische condities die niet alleen de regenval daar en in nabijgelegen landbouwgebied stimuleren, maar mogelijk invloed heeft tot in de Great Plains van Noord-Amerika.

7. Ze bestrijden overstromingen

Boomwortels zijn cruciale bondgenoten bij hevige regenval, vooral in laag gelegen gebieden zoals riviervlakten. Ze helpen de bodem meer absorberen bij een stortvloed, ze verminderen het wegspoelen van de bodem en de schade aan eigendommen door de stroming te vertragen.

8. Ze betalen vooraf

Bovenop oversstromingscontrole, beschermt het tegenhouden van bodemerosie ook lager gelegen ecosystemen. Stormwater draagt nu meer en meer giftige chemische stoffen met zich mee, van benzine en gazonmeststoffen tot pesticiden en varkensmest, dat accumuleert in stroomgebieden en creëert uiteindelijk "dode zones" die laag zijn aan zuurstof.

9. Ze vullen waterhoudende grondlagen bij

Bossen zijn gigantische sponzen, ze nemen afstromend water op eerder dan dat het door de bodem sijpelt, maar ze kunnen het niet allemaal absorberen. Water dat voorbij de wortels raakt, druppelt verder in aquifers, waardoor grondwatervoorraden opnieuw aangevuld worden, die zijn belangrijk voor drinkwater, sanitatie en irrigatie overal ter wereld.

10. Ze houden wind tegen

Landbouw vlakbij een bos heeft veel voordelen, zoals vleermuizen en zangvogels die insecten eten of uilen en vossen die ratten eten. Maar groepen van bomen kunnen ook als windscherm optreden, als buffer voor windgevoelige gewassen. En naast het beschermen van de planten, hebben bijen het gemakkelijker om hen te bevruchten bij minder wind.

11. Ze houden zand en modder op zijn plaats

Het wortelnetwerk van een bos stabiliseert gigantische hoeveelheden bodem, ze versterken de hele fundering van het ecosysteem tegen erosie door wind of water. Niet alleen doet ontbossing dat allemaal teniet, maar de daaropvolgende bodemerosie kan nieuwe, levensbedreigende problemen triggeren, zoals aardverschuivingen en zandstormen.

12. Ze kuisen een vuile bodem op

Ze houden de bodem niet alleen op zijn plaats, bossen kunnen ook fyto-remediatie gebruiken om bepaalde verontreinigende stoffen op te kuisen. Bomen kunnen de giftige stoffen ofwel opslaan of hen degraderen zodat ze minder gevaarlijk zijn. Dat is een nuttig kunstje, waardoor bomen de overloop van rioolwater, de afspoeling van het wegdek of verontreinigde afvoer kunnen absorberen.

13. Ze kuisen vuile lucht op

We waarderen kamerplanten omdat ze de lucht zuiveren, maar laat ons bossen niet vergeten. Ze kunnen luchtvervuiling zuiveren op een veel grotere schaal, niet alleen CO₂. Bomen vangen en verwerken een grote variatie aan verontreinigende stoffen in de lucht, waaronder koolstofmonoxide, zwaveldioxide en stikstofdioxide.

14. Ze dempen geluidsoverlast

Geluiden vervagen in bossen, wat maakt dat bomen een populaire natuurlijke geluidsmuur zijn. Het dempeffect is vooral toe te schrijven aan de ritselende bladeren - en ander bosgeruis, zoals vogelgezang - en niet meer dan een paar goed geplaatste bomen kan geluid beperken met 5 tot 10 dB, of ongeveer 50% van wat waargenomen wordt door het menselijke oor.

15. Ze voeden ons

Bomen zorgen niet alleen voor fruit, noten, zaden en sap, maar zorgen ook voor weelde op de grond, van eetbare paddenstoelen, bessen en kevers tot groter grut als herten, kalkoenen, konijnen en vissen.

16. Ze geven ons medicijnen

Bossen zorgen voor een schat aan natuurlijke medicijnen en inspireren daarmee meer en meer synthetische spin-offs. Het astma-medicijn theofylline komt van cacao-bomen, bijvoorbeeld, terwijl een mengsel van oostelijke rode cedernaalden blijkt te werken tegen de ziekenhuisbacterie MRSA, een infectie die resistent is tegen veel antibiotica. Ongeveer 70% van gekende planten die kanker bestrijden zijn alleen terug te vinden in regenwouden.

17. Ze helpen ons dingen te maken

Wat zou de mens zijn zonder hout en hars? We hebben deze hernieuwbare bronnen lang gebruikt om alles van papier en meubels tot huizen en kleding te maken, maar we hebben ook een geschiedenis van meegesleept te worden, wat leidt tot overgebruik en ontbossing. Dankzij de opkomst van boslandbouw en duurzaam bosbeheer is het gemakkelijker geworden om verantwoorde bosproducten te vinden.

18. Ze creëren jobs

Meer dan 1,6 miljard mensen rekenen in zekere mate op bossen voor hun levensonderhoud, volgens de VN, en 10 miljoen mensen zijn rechtstreeks tewerkgesteld in bosbeheer of bosbehoud. Bossen dragen ongeveer 1% bij in het wereldwijde BBP door houtproductie en niet-houtige bosproducten, die laatsten alleen al ondersteunen tot 80% van de bevolking in veel ontwikkelingslanden.

19. Ze creëren grootsheid

Natuurschoon is misschien het meest evidente, maar minst tastbare voordeel dat een bos biedt. De abstracte combinatie van schaduw, groen, activiteit en rust kan de mens nochtans concrete voordelen opleveren, een reden om oude bossen te appreciëren en te beschermen voor toekomstige generaties.

20. ze helpen ons ontdekken en ontspannen

Onze aangeboren aantrekking voor bossen, deel van het fenomeen "biofilie", is nog in een vroeg stadium van wetenschappelijke verklaringen. We weten wel dat biofilie mensen naar water, wouden en andere natuurlijke landschappen trekt, en contact met bos vergroot creativiteit, bedwingt ADHD, versnelt herstel, enzovoort. Het kan ons zelfs langer helpen leven.

21. Ze zijn de pilaren van hun gemeenschappen

Zoals het beroemde tapijt in 'The Big Lebowski', knopen bossen alles aan elkaar - en vaak waarderen we ze niet tot ze weg zijn. Naast al hun specifieke ecologische voordelen (die niet eens allemaal in deze lijst passen), hebben ze eeuwen geregeerd als de meest succesvolle omgeving voor het leven op land. Onze soort kan wellicht niet zonder hen, maar het is aan ons om te verzekeren dat we het nooit moeten proberen. Hoe meer we van bossen genieten en ze begrijpen, hoe onwaarschijnlijker het wordt dat we ze willen missen omwille van de bomen die erin staan.

Bron: [Mother Nature Network](#)

[Via website bosplus.be](#)